

5. ÚLOHA

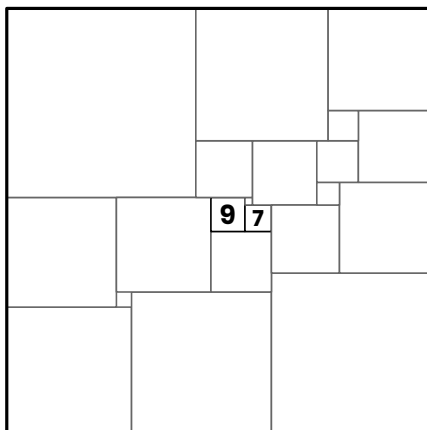
Opravovali: **Braňo Ječim & Martin „Iskra“ Dudjak**

Najkrajšie riešenie: **Viktoria Boyko**

Počet riešení: **41**

ZADANIE

Poarot kúpil koberec tvaru štvorca na obrázku, ktorého vzor tvorí 21 menších štvorcov. Dĺžky strán dvoch z nich sú vpísané v obrázku. Aká je dĺžka strany koberca?

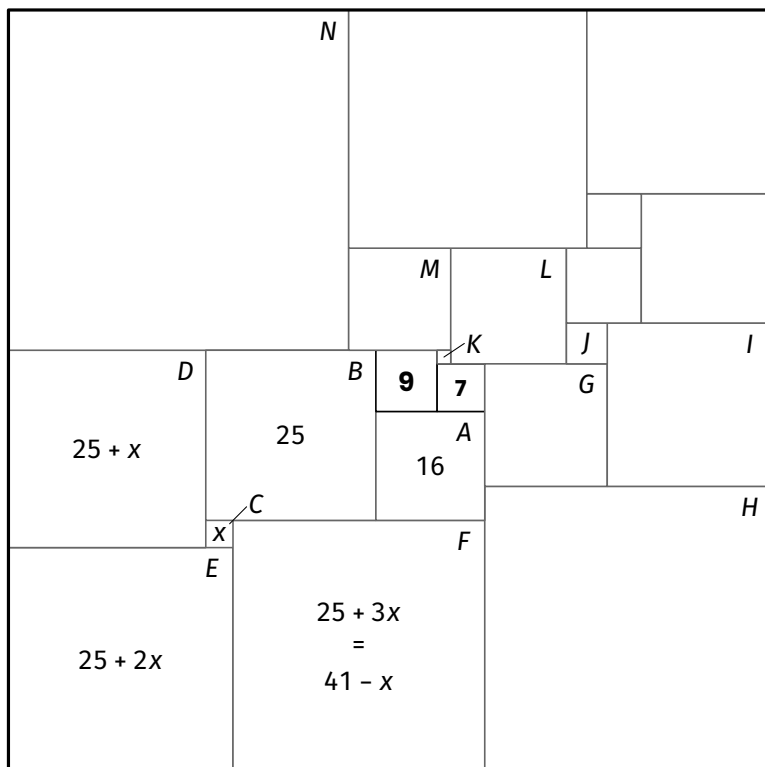

VZOROVÉ RIEŠENIE

V obrázkoch nižšie písmená označujú štvorce a čísla/výrazy znázorňujú dĺžky strán štvorcov.

Ako prvé dopyčítame dĺžku strany štvorca A, ktorá je $9 + 7 = 16$. Štvorec B naľavo od neho má dĺžku strany $9 + 16 = 25$. Označme si dĺžku strany štvorca C ako x . Strana štvorca D bude potom $25 + x$ a strana štvorca E bude $(25 + x) + x = 25 + 2x$. Dĺžku strany štvorca F si vieme vyjadriť dvoma

spôsobmi: ako súčet dĺžok strán štvorcov C a E, čo je $x + (25 + 2x) = 25 + 3x$ a tak-
 tiež ako súčet dĺžok strán štvorcov A a B zmenšený o dĺžku strany štvorca
 C, čo je $25 + 16 - x = 41 - x$.

Z rovnosti vyjadrení dĺžky strany štvorca F dopočítame x :

$$25 + 3x = 41 - x$$

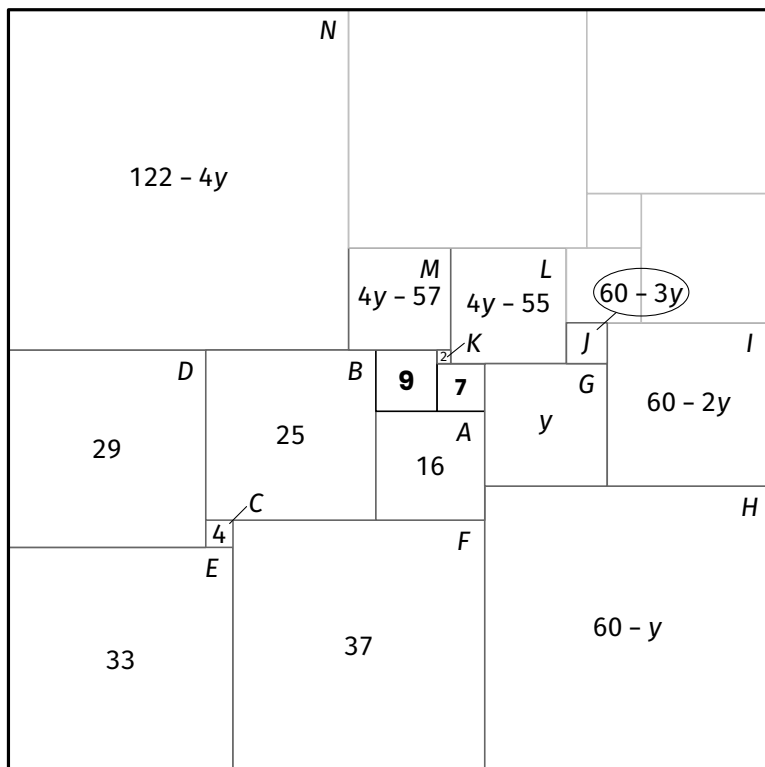
$$4x = 16$$

$$x = 4$$

Teraz vieme určiť dĺžky strán štvorcov D, E a F, ktoré budú postupne 29, 33 a 37.

Označme si dĺžku strany štvorca G ako y . Dĺžku strany štvorca H vieme vyjadriť ako súčet strán štvorcov A, F a štvorca zo zadania so stranou dlhou

7, od ktorého odčítame dĺžku strany štvorca G : $7 + 16 + 37 - y = 60 - y$. Potom má štvorec I stranu dlhú $(60 - y) - y = 60 - 2y$ a štvorec J má stranu dlhú $(60 - 2y) - y = 60 - 3y$. Malý štvorček K v strede má stranu dlhú $9 - 7 = 2$. Dĺžku strany štvorca L vypočítame ako súčet strán štvorca so stranou 7 a štvorca G , od ktorého odčítame dĺžky strán štvorcov K a J , teda $L = 7 + y - 2 - (60 - 3y) = 4y - 55$. Štvorec M má potom stranu dlhú $(4y - 55) - 2 = 4y - 57$. Súčet dĺžok strán štvorcov N a M sa rovná súčtu dĺžok strán štvorcov D , B , K a štvorca so stranou 9, preto dĺžka strany N je $29 + 25 + 9 + 2 - (4y - 57) = 122 - 4y$.

Teraz môžeme vyjadriť dĺžku spodnej strany celého koberca ako $33 + 37 + (60 - y) = 130 - y$ a dĺžku ľavej strany ako $33 + 29 + (122 - 4y) = 184 - 4y$. Keďže sa dĺžky týchto strán rovnajú, môžeme dopočítať y :

$$130 - y = 184 - 4y$$

$$3y = 54$$

$$y = 18$$

Štvorec H má preto stranu dlhú $60 - y = 42$. Dĺžka strany koberca je teda $33 + 37 + 42 = 112$.

KOMENTÁR

Na prvý pohľad sa táto úloha mohla zdať jednoduchá, avšak po výpočte strán štvorcov v ľavom dolnom rohu sa niektorým z vás už nepodarilo prísť na spôsob, ako v úlohe pokračovať. Kľúčovým bolo zadefinovať si nejakú premennú (alebo viac premenných) a pomocou nej vyjadrovať zvyšné dĺžky strán štvorcov, vďaka tomu ste sa mali napokon dostať do situácie, kde sa nejaká dĺžka dala vyjadriť viacerými spôsobmi, a vďaka ich rovnosti ste mohli zistiť hodnotu pôvodnej premennej. Takéto úlohy určite nemôžete riešiť meraním, keďže obrázok môže byť nepresný a zo zadania nevyplývalo, že dĺžky strán musia byť celočíselné, s čím niektorí z vás mohli počítať.